

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ  
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Гуманітарно-педагогічний факультет

Кафедра іноземної філології і перекладу

**ЗАТВЕРДЖЕНО**

Факультет гуманітарно-педагогічний  
19 червня 2025 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА  
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ  
«Іноземна мова за професійним спрямуванням  
(англійська, німецька, французька)»**

Галузь знань С «Соціальні науки, журналістика та інформація»

Спеціальність: С4 Психологія

Освітня програма «Психологія» (ос «Доктор філософії»)

Факультет гуманітарно-педагогічний

Розробники: доктор філологічних наук, професор, професор кафедри іноземної філології і перекладу Наталія КРАВЧЕНКО; доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри іноземної філології і перекладу Світлана АМЕЛІНА; кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри іноземної філології і перекладу Наталія РУДНИЦЬКА.

**Київ – 2025**

## 1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робочу програму з іноземної мови розроблено відповідно до освітньої програми та навчального плану Національного університету біоресурсів і природокористування України та призначено для осіб, які здобувають освітній ступінь доктора філософії з усіх галузей знань, за якими університет проводить підготовку таких здобувачів. Програма містить вимоги до володіння іноземною мовою на рівні B2 «Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти».

| Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь                     |                             |          |
|-------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|----------|
| Освітній ступінь                                                                    | (PhD - доктор філософії)    |          |
| Спеціальність                                                                       | С4 Психологія,              |          |
| Освітньо-наукова програма                                                           | «Психологія»                |          |
| Характеристика навчальної дисципліни                                                |                             |          |
| Вид                                                                                 | Обов'язкова                 |          |
| Загальна кількість годин                                                            | 180                         |          |
| Кількість кредитів ECTS                                                             | 6                           |          |
| Кількість змістових модулів                                                         | 2                           |          |
| Форма контролю                                                                      | Екзамен                     |          |
| Показники навчальної дисципліни<br>для денної та заочної форм здобуття вищої освіти |                             |          |
|                                                                                     | Форма здобуття вищої освіти |          |
|                                                                                     | денна, вечірня              | заочна   |
| Курс (рік підготовки)                                                               | 1                           | 1        |
| Семестр                                                                             | 1                           | 1        |
| Лекційні заняття                                                                    | 15 год.                     | 4год.    |
| Практичні, семінарські заняття                                                      | 45 год.                     | 20год.   |
| Лабораторні заняття                                                                 | –                           | –        |
| Самостійна робота                                                                   | 120 год.                    | 156 год. |
| Кількість тижневих аудиторних годин<br>для денної форми здобуття вищої<br>освіти    | 4                           |          |

## **1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни**

Мета: формування цілісної системи знань про механізми виникнення та розвиток умінь на навичок наукової усної та писемної комунікації іноземною мовою.

### ***Набуття компетентностей:***

інтегральна компетентність (ІК): здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері психології (що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань для теорії та практики), застосовувати сучасні методології наукової та науково-педагогічної діяльності, здійснювати власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

загальні компетентності (ЗК):

– здатність до наукового мислення (високий рівень абстрактного мислення, аналізу й синтезу) та креативного підходу у вирішенні наукових задач (ЗК 01);

– здатність працювати у міжнародному контексті (ЗК 03);

– здатність презентувати результати власних наукових досліджень й обґрунтовувати їх унікальність в інформаційному просторі (ЗК 04).

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

– здатність виокремлювати, систематизувати та прогнозувати актуальні психологічні проблеми, чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, груп та організацій на різних рівнях психологічного дослідження (СК 02).

### ***Програмні результати навчання (ПРН):***

– вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми психології державною та іноземною мовами, готувати результати досліджень у вигляді наукових публікацій, у тому числі у міжнародних виданнях (ПРН 08);

– займатись саморозвитком: аналізувати свої професійні можливості, ставити перед собою завдання підвищення професійної кваліфікації та мобільності. (ПРН 10).

## 2. Програма та структура навчальної дисципліни

| Назви змістових<br>модулів і тем                                                   | Кількість годин |            |              |     |    |     |     |                |              |     |      |      |     |  |
|------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|------------|--------------|-----|----|-----|-----|----------------|--------------|-----|------|------|-----|--|
|                                                                                    | денна форма     |            |              |     |    |     |     | Заочна форма   |              |     |      |      |     |  |
|                                                                                    | тиж<br>ні       | усьо<br>го | у тому числі |     |    |     |     | ус<br>ьо<br>го | у тому числі |     |      |      |     |  |
|                                                                                    |                 |            | л.           | пр. | аб | нд. | ср. |                | л.           | пр. | лаб. | інд. | ср. |  |
| 1                                                                                  | 2               | 3          | 4            | 5   | 6  | 7   | 8   | 9              | 10           | 11  | 12   | 13   | 14  |  |
| Змістовий модуль 1. Академічне письмо, писемна наукова комунікація іноземною мовою |                 |            |              |     |    |     |     |                |              |     |      |      |     |  |
| Тема 1.1. Лексичні й синтаксичні особливості академічного тексту                   | 1-2             | 22         | 2            | 6   |    |     | 14  | 12             |              | 2   |      |      | 20  |  |
| Тема 1.2. Складання резюме науковця                                                | 3               | 18         | 2            | 4   |    |     | 12  | 19             | 2            | 2   |      |      | 18  |  |
| Тема 1.3. Написання рецензії на наукову працю                                      | 4               | 20         | 2            | 4   |    |     | 14  | 12             |              | 2   |      |      | 20  |  |
| Тема 1.4. Написання наукової статті й анотації до неї                              | 5-8             | 30         | 2            | 11  |    |     | 17  | 12             |              | 4   |      |      | 20  |  |
| Разом за змістовим модулем 1                                                       | 90              |            | 8            | 25  |    |     | 57  | 90             | 2            | 10  |      |      | 78  |  |
| Змістовий модуль 2. Усна наукова комунікація іноземною мовою                       |                 |            |              |     |    |     |     |                |              |     |      |      |     |  |
| Тема 2.1. Підготовка наукової доповіді                                             | 9               | 20         | 2            | 4   |    |     | 14  | 17             | 2            | 2   |      |      | 20  |  |
| Тема 2.2. Виступ з науковою доповіддю                                              | 10-11           | 25         | 2            | 6   |    |     | 17  | 12             |              | 2   |      |      | 18  |  |
| Тема 2.3. Обговорення наукової проблеми                                            | 12              | 21         | 2            | 4   |    |     | 15  | 12             |              | 2   |      |      | 20  |  |
| Тема 2.4. Участь в науковій дискусії                                               | 13-15           | 24         | 1            | 6   |    |     | 17  | 17             |              | 4   |      |      | 20  |  |
| Разом за змістовим модулем 2                                                       | 90              |            | 7            | 20  |    |     | 63  | 90             | 2            | 10  |      |      | 78  |  |
| Усього годин                                                                       | 180             |            | 15           | 45  |    |     | 120 | 180            | 4            | 20  |      |      | 156 |  |

## 3. Теми лекцій

| № з/п | Назва теми                                             | Кількість годин |
|-------|--------------------------------------------------------|-----------------|
| 1     | Лексичні й синтаксичні особливості академічного тексту | 2               |
| 2     | Складання резюме науковця                              | 2               |
| 3     | Написання рецензії на наукову працю                    | 2               |
| 4     | Написання наукової статті й анотації до неї            | 2               |
| 5     | Підготовка наукової доповіді                           | 2               |
| 6     | Виступ з науковою доповіддю                            | 2               |
| 7     | Обговорення наукової проблеми                          | 2               |
| 8     | Участь в науковій дискусії                             | 1               |

|        |    |
|--------|----|
| Усього | 15 |
|--------|----|

#### 4. Теми практичних занять

| № з/п  | Назва теми                                             | Кількість годин |
|--------|--------------------------------------------------------|-----------------|
| 1      | Лексичні й синтаксичні особливості академічного тексту | 6               |
| 2      | Складання резюме науковця                              | 4               |
| 3      | Написання рецензії на наукову працю                    | 4               |
| 4      | Написання наукової статті й анотації до неї            | 11              |
| 5      | Підготовка наукової доповіді                           | 4               |
| 6      | Виступ з науковою доповіддю                            | 6               |
| 7      | Обговорення наукової проблеми                          | 4               |
| 8      | Участь в науковій дискусії                             | 6               |
| Усього |                                                        | 45              |

#### 5. Теми самостійної роботи

| № з/п  | Назва теми                                             | Кількість годин |
|--------|--------------------------------------------------------|-----------------|
| 1      | Лексичні й синтаксичні особливості академічного тексту | 14              |
| 2      | Складання резюме науковця                              | 12              |
| 3      | Написання рецензії на наукову працю                    | 14              |
| 4      | Написання наукової статті й анотації до неї            | 17              |
| 5      | Підготовка наукової доповіді                           | 14              |
| 6      | Виступ з науковою доповіддю                            | 17              |
| 7      | Обговорення наукової проблеми                          | 15              |
| 8      | Участь в науковій дискусії                             | 17              |
| Усього |                                                        | 120             |

#### 6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне або письмове опитування;
- тестування;
- екзамен

#### 7. Методи навчання:

- метод проблемного навчання;
- кейс-метод;
- метод навчальних дискусій та дебат

## 8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного “Положення про екзамени та заліки у здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у НУБіП України”.

### 8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

| Вид навчальної діяльності                                                                          | Результати навчання                                                                                                                                                                                     | Оцінювання |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Модуль 1. Теоретичний аналіз картини світу особистості як соціально-психологічного феномену</b> |                                                                                                                                                                                                         |            |
| Практична робота 1.1                                                                               | Семантико-синтаксична організація наукового тексту. Особливості наукового стилю іноземної мови. Термінологічна лексика наукової галузі.                                                                 | <b>16</b>  |
| Практична робота 1.2.                                                                              | Складання власного резюме. Створення персональної web-сторінки науковця. Представлення інформації про коло власних наукових інтересів.                                                                  | <b>16</b>  |
| Практична робота 1.3.                                                                              | Аналіз наукової літератури з теми наукового дослідження. Аналіз наукової праці з метою рецензування. Написання рецензії: висвітлення основних положень, виклад оцінного судження.                       | <b>18</b>  |
| Практична робота 1.4.                                                                              | Структура наукової статті. Основні етапи написання наукової статті. Формулювання висновків і пропозицій. Складання анотації. Визначення ключових слів. Дотримання академічної доброчесності.            | <b>20</b>  |
| Модульна контрольна робота 1.                                                                      | Узагальнення набутих знань та умінь.                                                                                                                                                                    | <b>30</b>  |
| <b>Всього за модулем 1</b>                                                                         |                                                                                                                                                                                                         | <b>100</b> |
| <b>Модуль 2. Типологія картин світу</b>                                                            |                                                                                                                                                                                                         |            |
| Практична робота 2.1                                                                               | Презентація результатів наукового дослідження. Підготовка наукової доповіді за планом. Складання тез наукової доповіді. Формулювання основних положень.                                                 | <b>16</b>  |
| Практична робота 2.2.                                                                              | Виступ іноземною мовою з науковою доповіддю з опорою на презентацію. Відповіді на запитання. Реагування на зауваження.                                                                                  | <b>16</b>  |
| Практична робота 2.3.                                                                              | Висловлювання щодо наукової проблеми, пов'язаної з тематикою власного дослідження. Обґрунтування актуальності питання дослідження. Пропозиції щодо вирішення проблеми. Аргументація власної точки зору. | <b>18</b>  |
| Практична робота 2.4.                                                                              | Висловлювання іноземною мовою власної позиції щодо теми дискусії. Використання засобів аргументування для підтримки висловленої думки. Дотримання мовленнєвого і наукового етикету.                     | <b>20</b>  |
| Модульна контрольна робота 2.                                                                      | Узагальнення набутих знань та умінь.                                                                                                                                                                    | <b>30</b>  |

|                            |                                                                         |
|----------------------------|-------------------------------------------------------------------------|
| <b>Всього за модулем 2</b> | <b>100</b>                                                              |
| <b>Навчальна робота</b>    | <b><math>(M1 + M2)/2 \cdot 0,7 \leq 70</math></b>                       |
| <b>Екзамен</b>             | <b>30</b>                                                               |
| <b>Всього за курс</b>      | <b><math>(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100</math></b> |

## 8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

| Рейтинг здобувача вищої освіти, бали | Оцінка за національною системою (екзамени/залики) |
|--------------------------------------|---------------------------------------------------|
| 90-100                               | відмінно                                          |
| 74-89                                | добре                                             |
| 60-73                                | задовільно                                        |
| 0-59                                 | незадовільно                                      |

## 8.3. Політика оцінювання

|                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|---------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b><i>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</i></b> | <p>Проведення навчальних занять, терміни та умови виконання навчальних завдань можуть бути адаптовані до запитів студентів із документально підтвердженими особливими потребами. Відповідальністю студента залишається вчасне надання таких документів.</p> <p>Відтермінування здачі завдань самостійної роботи у випадках хвороби чи якоїсь іншої вагомості для студента причини може бути дозволене за умови надання необхідної документації.</p> <p>Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).</p> <p>Відтермінування здачі екзамену може бути дозволене у випадку за умови погодження з деканатом.</p> |
| <b><i>Політика щодо академічної доброчесності:</i></b>  | <p>Вступаючи на цей курс, студенти повинні дотримуватися норм поведінки, прописаних у Положенні про академічну доброчесність у Національному університеті біоресурсів і природокористування України (<a href="https://nubip.edu.ua/node/12654">https://nubip.edu.ua/node/12654</a>).</p> <p>Студенти повинні знати та дотримуватись академічної доброчесності з усіх питань цього курсу. Порушення академічної доброчесності тягне за собою академічну відповідальність.</p> <p>Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Самостійні роботи повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу</p>                                                                                      |
| <b><i>Політика щодо відвідування:</i></b>               | <p>Відвідування лекцій та практичних занять з курсу є обов'язковим, воно забезпечує краще розуміння матеріалу, дає можливість простежити зв'язок між теоретичною інформацією та її прикладним аспектом, сформувати систему знань та ґрунтовно підготуватись до екзамену.</p> <p>За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |

## **9. Рекомендовані джерела інформації**

### **Англійська мова**

#### **Основні**

1. Bailey Stephen. Academic Writing. A Handbook for International Students. Third Edition. London, New York: Routledge, 2020. 320 p.
2. Oshima Alice, Hogue Ann. Introduction to Academic Writing. New York: Pearson Education, 2021. 232 p.
3. N. Kravchenko, Yu. Markova, A. Pozhar, N. Yemets (2024). Workbook on academic written and oral communication in English. The tutorial. Практикум з академічного писемного і усного мовлення англійською мовою: навчальний посібник. К.: ЦП «КОМПРИНТ», 2024, 131 с.

#### **Додаткові**

4. Armer Tamzen. Cambridge English for Scientists. Cambridge: Cambridge University Press, 2022. 125 p.
5. Jordan R. R. Academic Writing Course. Study Skills in English. Edinburgh: Pearson Education Limited, 2023. 162 p.

### **Німецька мова**

#### **Основні**

1. Akademisches Schreiben. Dagmar Knorr (Hrsg.). Universität Hamburg, 2021. 206 S.
2. Sicherung guter wissenschaftlicher Praxis. Empfehlungen der Kommission „Selbstkontrolle in der Wissenschaft“. WILEY-VCH Verlag GmbH & Co. KGaA, Weinheim, 2021. 107 S.

#### **3. Додаткові**

4. Der Bremer Schreibcoach. Ein Ratgeber zum wissenschaftlichen Schreiben für Studierende, erstellt von Schreibforschern der Uni Bremen, 2020. 242 S.
5. Langenscheidts Grammatik in Frage und Antwort. München: Langenscheidt Verlag, 2020. 176 S.

6. Theisen M. Wissenschaftliches Arbeiten. Verlag Franz Vahlen München, 2021. 281 S.
7. Zertifikat Deutsch. Lernziele und Testformat. München: Verlag Goethe Institut, 2021. 398 S.

## **Французька мова**

### **Основні**

1. É. Heu, M. Abou-Samra, C. Pinson, M. Perrard. Edito B1. Editions : Didier, 2021. 144 p.
2. Рудницька Н.А. Ділова французька мова. *Навчальний посібник*. Київ: ComPrint, 2020. 181 с.

### **1. Додаткові**

2. B. Tauzin, A. Gruneberg. Comment vont les affaires ? : Cours de français professionnel. Édition : Hachette, 2020. 192 p.
3. A. Bloomfield, B. Tauzin. Affaires à suivre. Français professionnel B1. Édition: Hachette, 2020. 182 p.
4. Рудницька Н.А. Інтегрований курс французької мови для студентів I курсу аграрних ВНЗ. Київ : ComPrint, 2021.

## **Інформаційні інтернет-ресурси**

### **Англійська мова**

1. <https://aso-resources.une.edu.au/academic-writing-course/#>
2. <https://www.bbc.co.uk/teach/skillswise/sentence-grammar/zbmppg8>
3. <https://www.deakin.edu.au/students/studying/study-support>
4. <https://learnenglish.britishcouncil.org/>
5. <https://www.monash.edu/rlo/research-writing-assignments>
6. <https://writingcenter.gmu.edu/guides/when-to-summarize-paraphrase-and-quote>
7. <https://writersworkshop.illinois.edu/resources-2/writer-resources/academic-writing/>

### **Німецька мова**

1. <https://www.sprachenzentrum.tum.de/besondere-angebote/akademisches-schreiben/>
2. <http://www.univie.ac.at/ksa/elearning/cp/schreiben/schreiben-full.html>
3. [http://www.deutsch-uni.com.ru/gram/sub\\_gat.php](http://www.deutsch-uni.com.ru/gram/sub_gat.php)
4. <https://www.wissenschaftliches-arbeiten.org/>

5. <http://www.arbeitschreiben.de/>
6. <http://www.fu-berlin.de/sites/ub/lernangebote/kursprogramm/zitieren/index.html>
7. [https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-540-79972-6\\_11](https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-540-79972-6_11)

### **Французька мова**

1. Dictionnaire visuel <http://www.ikonet.com/fr/ledictionnairevisuel/>
2. [https://langue-francaise.tv5monde.com/?utm\\_source=tv5monde&utm\\_medium=metanav&utm\\_campaign=langue-francaise](https://langue-francaise.tv5monde.com/?utm_source=tv5monde&utm_medium=metanav&utm_campaign=langue-francaise)
3. Bonjour de France : <http://ru.bonjourdefrance.com/>
4. <http://www.toutenclic.com/allophones/Atoutcri3/Apprentissage/LexiqueFLE/>
5. <http://www.chlorofil.fr/cooperation/rapports-et-statistiques/cooperation-internationale-en-region-evaluation.html>
6. <http://info.portea.fr/Enseignement-superieur>
7. [www.diplomatie.gouv.fr/fr/diplomatie.tv\\_17108/decouvrir-france\\_17110/musee-du-quai-branly\\_56555.html](http://www.diplomatie.gouv.fr/fr/diplomatie.tv_17108/decouvrir-france_17110/musee-du-quai-branly_56555.html)
8. <http://www.ina.fr/presidentielles/education/video/2010061001023/education-le-programme-du-fn.fr.html>